

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 21. 10. 2020 v trestní věci obžalovaných [REDAKCE], narozené [REDAKCE], a právnické osoby Bohemia health s.r.o., IČ: 28144902, v trestní věci vedené pro přečin těžkého ublížení z nedbalosti podle § 147 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku, o odvolání těchto obžalovaných a dále o odvolání poškozené [REDAKCE], narozené [REDAKCE], proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 29. 11. 2019, č.j. 4 T 80/2019-639,

takto:

Odvolání obžalovaných [REDAKCE], právnické osoby Bohemia health s.r.o. a poškozené [REDAKCE] se podle § 256 tr. řádu zamítají.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 29. 11. 2019, č.j. 4 T 80/2019-639, bylo rozhodnuto následovně:

Obžalované

1. [REDAKCE], narozená [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] společnosti Bohemia health s.r.o., trvale bytem [REDAKCE], okres [REDAKCE],
2. [REDAKCE], narozená [REDAKCE] v [REDAKCE], [REDAKCE], t.č. [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], okres [REDAKCE],
3. **právnická osoba Bohemia health s. r. o.**, IČ: 28144902, se sídlem Plavská 2172/16, 370 07 České Budějovice 7,

jsou vinní, že

I.

obžalované [REDAKCE] a [REDAKCE]

dne 1. 11. 2017 v době od 11:00 hodin do 12:00 hodin v provozovně nestátního zdravotnického zařízení Bohemia health s. r. o., IČ 28144902, v Českém Krumlově, Vyšehrad čp. 156, obžalovaná [REDAKCE], jakožto [REDAKCE] této korporace a [REDAKCE] odpovědná za poskytování zdravotní péče včetně provádění laserových zákroků a estetickou dermatologii, neměla chod zdravotnického zařízení včetně jednotlivých výkonů pod kontrolou, dostatečně se neseznámila se standardy bezpečného používání laserového přístroje 4. třídy, čímž umožnila obžalované [REDAKCE], zaměstnankyni na pozici všeobecné zdravotní sestry, provést u poškozené [REDAKCE], narozené [REDAKCE], trvalou laserovou epilaci ochlupení diodovým laserem 4. třídy zn. LightSheer, výrobní číslo T5682, tedy zákrok, který měl provést lékař anebo diplomovaný zdravotnický odborník avšak pod přímým dohledem lékaře, přičemž obžalovaná [REDAKCE] nebyla ke takovému zákroku řádně proškolená a před epilací v oblasti obočí nenandala poškozené na oči speciální povinné ochranné brýle, což bylo zcela v rozporu se standardním postupem a bezpečnostními pokyny uvedenými v návodu k obsluze pro užívání diodového laseru, a oči jí zakryla pouze svými prsty a provedla epilaci obočí nejprve v oblasti levého oka, při které poškozená od počátku pocítovala nepříjemné až bolestivé štípání, zvýšenou bolestivost, vnímala nepříjemné mžítky a záblesky, pocity bodnutí, o čemž obžalovanou [REDAKCE] okamžitě informovala, ta poškozené oko chvíli chladila, avšak následně v epilaci pokračovala a naprosto stejným způsobem provedla epilaci obočí i v oblasti pravého oka se stejnými nepříjemnými a bolestivými pocity u poškozené, na které si opět stěžovala; po zákroku odjela poškozená domů, kde se její stav zhoršoval, proto dne 3. 11. 2017 vyhledala ošetření na oční ambulanci očního oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s.; následkem tohoto neodborného jednání, v rámci kterého nebylo postupováno způsobem lege artis, bylo provedeno obžalovanou [REDAKCE] bez přímého dohledu lékaře, tedy osobou k tomu nekompetentní, a bez užití povinných ochranných prostředků, utrpěla poškozená [REDAKCE] zranění spočívající v tepelném nezvratném poškození nitroočních tkání obou očí s dobou léčení a citelným omezením v obvyklém způsobu života po dobu nejméně tří měsíců a vystavenou pracovní neschopnosti od 3. 11. 2017 do 31. 1. 2018,

II.

obžalovaná obchodní korporace Bohemia health s. r. o.

obchodní korporace Bohemia health s.r.o., IČ 28144902, nestátní zdravotnické zařízení se sídlem Plavská 2174/16, České Budějovice, jednáním své [REDAKCE], která neměla chod zdravotnického zařízení včetně jednotlivých výkonů pod kontrolou, neseznámila se se standardy bezpečného používání laserového přístroje 4. třídy, nezajistila dostatečné proškolení obžalované [REDAKCE] a vyžadovala po ní i provádění zákroků, k nimž nebyla kompetentní, čímž umožnila

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rubicková

obžalované [REDAKCE], zaměstnankyni na pozici všeobecné zdravotní sestry, provést dne 1. 11. 2017 v době od 11:00 hodin do 12:00 hodin v provozovně nestátního zdravotnického zařízení Bohemia health s.r.o., IČ 28144902, v Českém Krumlově, Vysěhrad č.p. 156, u poškozené [REDAKCE], narozené [REDAKCE], trvalou laserovou epilací ochlupení diodovým laserem 4. třídy zn. LightSheer, výrobní číslo T5682, tedy zákrok, který měl provést lékař nebo diplomovaný zdravotnický odborník avšak pod přímým dohledem lékaře, přičemž obžalovaná [REDAKCE] nebyla k takovému zákroku řádně proškolená a před epilací v oblasti obočí nenadala poškozené na oči speciální povinné ochranné brýle, což bylo zcela v rozporu se standardním postupem a bezpečnostními pokyny uvedenými v návodu k obsluze pro užívání diodového laseru, a oči jí zakryla pouze svými prsty a provedla epilaci obočí nejprve v oblasti levého oka, při které poškozená od počátku pocívala nepříjemné až bolestivé štípání, zvýšenou bolestivost, vnímala nepříjemné mžítky a záblesky, pocity bodnutí, o čemž obžalovaná [REDAKCE] okamžitě informovala, ta poškozené oko chvíli chladila, avšak následně v epilaci pokračovala a naprosto stejným způsobem provedla epilaci obočí i v oblasti pravého oka se stejnými nepříjemnými a bolestivými pocity u poškozené, na které si opět stěžovala; po zákroku odjela poškozená domů, kde se její stav zhoršoval, proto dne 3. 11. 2017 vyhledala ošetření na oční ambulanci očního oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s.; následkem tohoto neodborného jednání, v rámci kterého nebylo postupováno způsobem lege artis, bylo provedeno obžalovanou [REDAKCE] bez přímého dohledu lékaře, tedy osobou k tomu nekompetentní, a bez užití povinných ochranných prostředků, utrpěla poškozená [REDAKCE] zranění spočívající v tepelném nezvratném poškození nitroočních tkání obou očí s dobou léčení a citelným omezením v obvyklém způsobu života po dobu nejméně tří měsíců a vystavenou pracovní neschopností od 3. 11. 2017 do 31. 1. 2018,

tedy

ad I.

obžalovaná [REDAKCE]

jinému z nedbalosti způsobila těžkou újmu na zdraví proto, že porušila důležitou povinnost vyplývající z jejího povolání, funkce a uloženou jí podle zákona,

obžalovaná [REDAKCE]

jinému z nedbalosti způsobila těžkou újmu na zdraví proto, že porušila důležitou povinnost vyplývající z jejího zaměstnání a uloženou jí podle zákona,

ad II.

obžalovaná Bohemia health s. r. o.

jinému z nedbalosti způsobila těžkou újmu na zdraví proto, že porušila důležitou povinnost vyplývající z jejího zaměstnání, povolání, funkce a uloženou jí podle zákona,

čímž spáchaly

ad I.

obžalovaná [REDAKCE] a [REDAKCE]

přčin těžké ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku,

ad II.

obžalovaná Bohemia health s. r. o.

přčin těžké ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku za užití § 7 odst. 1 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen TOPO)

a odsuzují se

obžalovaná [REDAKCE]

podle § 147 odst. 2 trestního zákoníku **k trestu odnětí svobody ve výměře 14 (čtrnácti) měsíců.**

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 trestního zákoníku **se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu ve výměře 2 (dvou) let a 4 (čtyř) měsíců.**

obžalovaná [REDAKCE]

podle § 147 odst. 2 trestního zákoníku **k trestu odnětí svobody ve výměře 12 (dvanácti) měsíců.**

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 trestního zákoníku **se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu ve výměře 2 (dvou) let a 4 (čtyř) měsíců.**

obžalovaná Bohemia health s. r. o.

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rubicková

podle § 147 odst. 2 trestního zákoníku a § 7 TOPO, § 18 odst. 1, odst. 2 TOPO a § 68 odst. 1 trestního zákoníku **k peněžitému trestu v rozsahu 130 denních sazeb, když jedna denní sazba činí 1 000 Kč, tj. celkem 130 000 Kč (sto třicet tisíc korun českých).**

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaná Bohemia health s. r. o., IČ 28144902, povinna zaplatit na náhradu škody a nemajetkové újmy poškozené [REDAKCE], narozené [REDAKCE], bytem [REDAKCE], částku ve výši 630 873,62 Kč, když se poškozená podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkazuje se zbytkem svého uplatněného a nepřiznaného nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle 229 odst. 1 trestního řádu se poškozená VZP odkazuje se svým uplatněným a nepřiznaným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Takto citovaný rozsudek nebyl napaden odvoláním žádné z oprávněných osob v části týkající se obžalované [REDAKCE] a nabyl proto v části jí se týkající právní moci.
3. V zákonné lhůtě podaly proti rozsudku odvolání obžalované [REDAKCE], právnická osoba Bohemia health s.r.o. a poškozená [REDAKCE].
4. Obě odvolávající se obžalované prostřednictvím svého obhájce namítly, že [REDAKCE] nikdy nebyla osobou odpovědnou za provádění lékařských zákroků v uvedené společnosti a již vůbec ne za provádění laserových zákroků obecně. Její trestní odpovědnost je dovozována pouze z toho, že je [REDAKCE] a že byla [REDAKCE] obžalované však bylo toliko formální, veškeré úkony spojené s výkonem této funkce vykonával [REDAKCE], jímž byl manžel obžalované. Obžalovaná byla navíc v kritické době na rodičovské dovolené a docházela do společnosti pouze k provedení jednotlivých zákroků. Její manžel měl s obdobným podnikáním letité zkušenosti, o nichž neměla nejmenší důvod pochybovat. Obžalovaná po dohodě s manželem nevykonávala naprosto žádnou výkonnou působnost, která by směřovala k pořízení epilacího laseru, jeho obsluze či užívání. O pořízení laseru rozhodl [REDAKCE], který rovněž stanovil pravidla a podmínky pro jeho užívání, zajišťoval nábor jeho obsluhy a její zaškolení. Obžalovaná v té době předmětný laser neužívala a věděla, že za stejných podmínek jako v jejich zařízení je zcela totožný laser užíván i v řadě jiných obdobných zařízení.
5. Obě obžalované nesouhlasí se závěry okresního soudu ohledně údajného nedostatečného proškolení. K obsluze tohoto přístroje není potřeba žádné složité zaškolování, stačí nastavit intenzitu paprsku v závislosti na odstínu ochlupení a o zbytek se již postará přístroj sám. Obžalovaná [REDAKCE] byla měsíc zaškolována zkušenou pracovnící [REDAKCE], věděla o povinnosti užít ochranné prostředky, které měla k dispozici, věděla o zákazu provádět zákroky nad úroveň horního rtu. Závěr okresního soudu, že k podpisu zápisu o proškolení došlo s velkým časovým odstupem je opřen jen o výpověď [REDAKCE], což je i v rozporu s tvrzením [REDAKCE], že listinu podepisovala ve vysokém stupni těhotenství, přičemž k narození jejího dítěte došlo v lednu 2018. Opožděný podpis nic nemění na tom, že k proškolení došlo, jak potvrdili svědci [REDAKCE] a [REDAKCE]. Za nepodložené považuje obhajoba závěry okresního soudu o nevěrohodnosti výpovědi [REDAKCE]. Mezi tímto svědkem a odvolatelkami není žádný jiný vztah, než čistě obchodní. Svědek vypovídal uceleně a byl schopen věcně reagovat na veškeré doplňující otázky. Odvolací soud by měl v rámci veřejného zasedání přehrát zvukový záznam o výslechu svědka, aby si mohl učinit představu o jeho údajné snaze vypovídat ve prospěch obžalovaných.
6. Další okruh námitek obou odvolatelek se vztahuje k polemice se závěrem soudu, že užití předmětného laseru je vyhrazeno pouze lékařům a dalším zdravotnickým pracovníkům pod přímým dohledem lékaře. Takový závěr okresní soud opřel o vyjádření příbrané znalkyně MUDr. Rafčíkové a o některé listiny. Znalkyně však tento závěr opřela pouze o své přesvědčení s ohledem na dvacetiletou praxi a dále o stanovisko odborné společnosti, jejímž je členem, aniž by uvedla konkrétní právní normu. I záznam o její výpovědi by měl být podle názoru obhajoby přehrán při veřejném zasedání. Pokud jde o stanovisko Společnosti estetické a laserové medicíny, tak se jedná o soukromou iniciativu navázanou na podnikání [REDAKCE], který je stomatologem. Návod k laseru nestanoví, že může být používán pouze lékařem. Přesvědčivý není ani odkaz na vyjádření

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rubicková

ministerstva zdravotnictví, které svůj názor opřelo rovněž o stanovisko společnosti vedené [REDAKCE]. Obžalovaná [REDAKCE] požádala o stanovisko Českou lékařskou komoru, z něhož jednoznačně vyplývá, že epilační laser může ovládat i zdravotní sestra, lékařům jsou vyhrazeny jenom složitější výkony lékařské povahy. Neexistují závazné právní normy upravující užití laseru. V rámci své žádosti obžalovaná i specifikovala třídu předmětného laseru, což je doloženo i korespondencí s ČLK. Okresní soud v tomto směru nesprávně uzavřel, že specifikace nebyla úplná. Skutečnost, že laser je zcela běžně užíván nelékařským personálem obžalovaná doložila i celou řadou listin vztahujících se k činnosti různých subjektů využívajících lasery opatřených z jejich webových stránek nebo na základě komunikace s nimi. Závěr o nemožnosti samostatné obsluhy laseru tak odvolatelky považují za nepodložený, rozporný s dalšími důkazy.

7. Okresní soud podle názoru obhajoby nesprávně interpretoval některé důkazy. Svědek [REDAKCE] se nevyjádřil tak, že by jím prováděné školení trvalo celý den. Obžalovaná společnost nezlehčovala ani následky vzniklé v důsledku zákroku u [REDAKCE], ta vůči společnosti nevznášela další nároky. Rovněž tak závěry ohledně nedostupnosti manuálu k laseru jsou nesprávné.
8. Obžalovaná právnická osoba je přesvědčena, že v daném případě není trestně odpovědnou. Je tomu tak s ohledem nejen na to, že [REDAKCE] se trestného činu nedopustila, ale i z toho důvodu, že jí nelze přičítat jednání zaměstnankyně, spoluobžalované [REDAKCE]. Obžalovaná společnost zajistila zaměstnankyni řádné zaškolení v obsluze laseru, a to nejen pracovníkem dodavatele, ale zejména svědkyní [REDAKCE], která měla s obsluhou značné praktické zkušenosti. Dala jí k dispozici nezbytné pracovní pomůcky a upozornila jí na nutnost jejich užití. Upozornila jí i na zákaz provádění zákroku nad úrovní horního rtu. Při dodržení elementární opatrnosti zaměstnanec by k újmě poškozené nedošlo a obžalovaná právnická osoba, resp. osoba ve vedoucím postavení neměla žádnou faktickou možnost jejímu excesu a z něj vyplývající újmě poškozené zabránit.
9. Pokud jde o výrok o náhradě škody, tak soud dostatečně nezkontroloval, zda se poškozená vůbec věnovala všem činnostem, u nichž bylo vysloveno ztížení jejich uplatnění. Pokud by se jim nevěnovala, není případnou nemožností se jim věnovat tolik postižena. Mělo být provedeno obsáhlejší dokazování za účelem revize předloženého znaleckého posudku.
10. V závěru svého opravného prostředku obžalované navrhy, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení, případně zprostil obě obžalované obžaloby.
11. Poškozená [REDAKCE] svým odvoláním brojila výlučně proti nepřiznání plné výše bolestného v částce navýšené o 10%. Poukázala na průběh léčby, který byl provázen tím, že po dobu několika týdnů neviděla, byla odkázána na pomoc blízkých a vystavena duševním útrapám spojeným s možnou negativní prognózou vývoje zdravotního stavu očí. Je toho názoru, že základní ohodnocení bolesti nevystihuje skutečnou závažnost vzniklé újmy a je proto na místě je navýšit. Způsob a výše přiměřeného zadostiučnění ve smyslu § 2957 o.z. musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné, tedy i obava poškozeného z vážného poškození zdraví, kterou poškozená několik týdnů reálně měla. Navrhla proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil v dotčené části výroku o náhradě škody a sám rozhodl o povinnosti obžalované společnosti uhradit jí částku 636 391,42 Kč.
12. *Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přiblíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Podle § 254 odst. 2 tr. řádu, mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání. Podle § 254 odst. 3 tr. řádu, jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výroky podáno odvolání.*

13. Ve smyslu shora citovaných zákonných ustanovení přezkoumal odvolací soud zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, přezkoumal rovněž správnost postupu řízení, jež tomuto rozsudku předcházelo, to vše především z hlediska vad vytykánych v podaných opravných prostředcích. Poté dospěl k následujícím závěrům.
14. Řízení přecházející vyhlášení napadeného rozsudku nebylo zatíženo vadami, pro které by tento rozsudek nemohl bez dalšího obstát. Nebyla porušena ustanovení zákona zabezpečující řádné objasnění věci či právo obhajoby obžalovaných. Okresní soud provedl při hlavním líčení v souladu s procesními předpisy dokazování v rozsahu nezbytném pro spravedlivé rozhodnutí o podané obžalobě. Také při hodnocení provedených důkazů a vyhotovení odůvodnění napadeného rozsudku postupoval okresní soud ve všech podstatných směrech v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními, konkrétně ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu a § 125 odst. 1 tr. řádu.
15. Ve věci je třeba dodat, že odvolací soud nedoplňoval dokazování o přehrání zvukového záznamu v části zachycující výpovědi svědka [REDAKCE] a znalkyně MUDr. Raččíkové z hlavního líčení, jak navrhovala obhajoba. Odvolací soud se v rámci přípravy na veřejné zasedání s obsahem záznamů seznámil a nedospěl k závěru, že přepis těchto výpovědí v protokolu o hlavním líčení byl zachycen zkresleným způsobem nevystihujícím podstatu těchto důkazů.
16. Z iniciativy obhajoby byl v odvolacím řízení proveden důkaz čestným prohlášením [REDAKCE] ze dne 14. 10. 2020. Jmenovaný v postavení svědka využil při hlavním líčení zákonného práva odeprít vypovídat. V předloženém čestném prohlášení stvrdil, že je bývalým manželem [REDAKCE] a v současnosti [REDAKCE] společnosti Bohemia health s.r.o.. Tato společnost byla od počátku výlučně jeho podnikatelským projektem. Pouze s ohledem na skutečnost, že v kritické době měl více společností, chtěl, aby některá z nich byla psaná i na jeho tehdejší manželku. Jednatelkou se stala s ohledem na jeho podnikání ve více státech a skutečnost, že často cestuje. Šlo o to, aby mohla se společností nakládat i v případě, že by se mu něco stalo. Fakticky působnost statutárního orgánu nevykonávala, neboť po vzájemné dohodě vykonával veškeré agendy on sám. V době, kdy došlo k projednávanému skutku, byla na rodičovské dovolené, do provozovny společnosti docházela pouze jednou týdně na předem plánované drobné zákroky, většinou v rozsahu 2-3 hodin. O pořízení předmětného laseru rozhodl pouze on sám, stejně tak o zajištění školení k jeho obsluze i o jeho následném užívání.
17. Lze konstatovat, že obsah citovaného čestného prohlášení je prakticky plně v souladu se skutečnostmi vyplývajícími z obhajoby [REDAKCE], s níž se již soud prvního stupně v rámci hodnocení důkazů vypořádal a odvolací soud neshledává důvody, které by měly odůvodňovat jiné skutkové či právní závěry v projednávané trestní věci.
18. Po provedeném dokazování není především pochybností o tom, že dne 1. 11. 2017 došlo v provozovně obžalované právnické osoby k zákroku v podobě epilace celého těla za použití laseru 4. třídy, který prováděla [REDAKCE], přičemž zákrok byl prováděn i v oblasti obočí, a to bez speciálních ochranných brýlí. V důsledku toho zákroku utrpěla poškozená [REDAKCE] tepelné nezvratné poškození nitroočních tkání obou očí s dobou léčení a citelným omezením v obvyklém způsobu života po dobu nejméně tří měsíců. Způsobení zjištěného následku naplňujícího znaky těžké újmy na zdraví ve smyslu ustanovení § 122 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, je zcela nepochybně v příčinné souvislosti právě se zákrokem provedeným dne 1. 11. 2017. Samotný zákrok prováděla obžalovaná [REDAKCE], která podle zjištění okresního soudu pochybila při epilaci v oblasti obočí, neboť nezajistila krytí očí ochrannými brýlemi, ke krytí užíla pouze své prsty a neadekvátně reagovala na signalizované bolestivé pocity poškozené. Základní příčinou zjištěné újmy na zdraví nepochybně byla absence ochranných pomůcek, za což primárně nese odpovědnost zdravotní sestra zákrok provádějící.
19. Při objasňování příčin, které vedly k takto neprofesionálně provedenému zákroku, v rozporu se zásadou lege artis, musel soud prvního stupně zkoumat, jakým způsobem bylo v předmětném

nestátním zdravotnickém zařízení nastaveno provádění obdobných zákroků, zda byla odpovídajícím způsobem vytýčena bezpečnostní pravidla pro osoby, které s laserovým přístrojem pracovaly, a rovněž pro osoby ošetřované. Jak uvedl již okresní soud, tak následek bývá zpravidla výsledkem mnoha příčin, když příčinou je každé jednání, bez kterého by následek nenastal, resp. nenastal způsobem, jakým nastal. Příčinná souvislost je dána i tehdy, když vedle příčiny bezprostředně způsobující následek, působila i další příčina, přičemž je nerozhodné, jestli každá z těchto příčin byla jinak způsobila přivodit následek sama o sobě nebo jen ve vzájemném spolupůsobení s druhou příčinou.

20. Okresní soud se z tohoto pohledu zcela správně věnoval při prováděném dokazování a následném hodnocení všech provedených důkazů objasnění okolností, za kterých ██████ vykonávala předmětný zákrok. Není pochybností o tom, že jmenovaná v červnu 2017 ukončila bakalářská studia v oboru všeobecná zdravotní sestra, přičemž následně pracovala dva měsíce v domě pro seniory. Její praktické zkušenosti v oboru zdravotnictví evidentně nemohly být příliš rozsáhlé. Neměla naprosto žádné praktické zkušenosti s obsluhou laserových přístrojů. Již takováto zjištění měla vést osoby odpovědné za chod zařízení k obezřetnosti při svěřeni provádění poskytovaných zákroků do rukou takovéto zaměstnankyně. Vedení společnosti bylo povinno se zabývat kvalifikačními a praktickými předpoklady svých zaměstnanců, bylo povinno zajistit i bezpečné provádění poskytovaných zákroků. Provedené dokazování však o splnění těchto povinností nesvědčí.
21. Je naopak zřejmé, že provoz předmětného zdravotnického zařízení a provádění zákroků nebyly z hlediska bezpečnosti natolik zabezpečeny, aby maximálně eliminovaly možnost poškození zdraví klientů podstupujících zákroky. Neúplný byl již informovaný souhlas pacienta, v němž naprosto absentovalo poučení o možném poškození zraku, o nezbytném používání ochranných brýlí v průběhu celého zákroku. Nebylo prováděno počáteční vyšetření za účelem vyloučení možné kontraindikace a případných zdravotních problémů. Při používání předmětného laserového přístroje bylo nezbytné dodržovat pravidla stanovená v návodu k jeho použití, přičemž osoby určené k provádění zákroků musely být řádně vyškoleny. Na podkladě provedeného dokazování nelze mít za vyloučené používání laseru diplomovanou zdravotní sestrou, ale za předpokladu jejího řádného proškolení, jak teoretického tak praktického seznámení s činností přístroje a eventuálními zdravotními problémy, které se mohou při epilaci vyskytnout. Spoluobžalovaná ██████ před samotným zákrokem informovala klienta toliko v rozsahu poučení vyplývajícího z neúplného informovaného souhlasu. V rozporu s bezpečnostními pokyny připustila při provádění zákroku přítomnost další osoby nevybavené ochrannými pomůckami. Ani ošetřovaná klientka nebyla v době provádění epilace v oblasti obočí vybavena ochrannými brýlemi. Při řešení otázky, zda tak rozsáhlé porušení bezpečnostních pravidel bylo pouze výsledkem excesu na straně spoluobžalované, dospěl okresní soud ke správnému závěru, že její celkové proškolení nelze považovat za odpovídající bezpečnému provádění takovýchto zákroků. O proškolení ze strany dodavatele přístroje vznikají oprávněné pochybnosti, a to již s ohledem na dodatečné opatřování podpisu na listině dokladující provedení školení. Spoluobžalovaná byla sice zaškolována zkušenou kolegyní, ale ani ta nebyla schopna jednoznačně uvést, že se seznámila s manuálem k předmětnému přístroji. Těžko tak mohla zaučovanou zdravotní sestru seznámit se všemi riziky, k nimž může při používání přístroje dojít. Přestože v předmětném zdravotnickém zařízení již došlo k problému s poškozením zraku v souvislosti s prováděním epilace v oblasti očí a měl být stanoven zákaz provádění takovýchto zákroků v oblasti od nosu nahoru, tak seznámení začínající zdravotní sestry s takovýmto zákazem není nikterak dokladováno. O takový zákaz nebyl doplněn informovaný souhlas pacienta, absentuje jakýkoliv dokument, který by v tomto směru instruoval obsluhující personál. Spoluobžalovaná ██████ nebyla ve zdravotnickém zařízení zaměstnána v době, kdy došlo k předchozímu případu poškození zraku laserovým přístrojem, takže nemohla mít v tom směru praktickou zkušenost a není ani prokazováno, že by zkušenější kolegyní byla na takové možné poranění upozorněna.

22. Je třeba opakovat, že i ze stanoviska ČLK, kterého se obhajoba dovolává, vyplývá, že při výkonech laserem musí být zachována pravidla obsažená v návodu k jeho použití a osoby takový přístroj používající musí být proškoleny, seznámeny s bezpečnostními pravidly, přičemž proškolení je nutné v pravidelných intervalech opakovat. V projednávaném případě nelze mít po provedeném dokazování za prokázané, že by [REDACTED] byla skutečně odpovídajícím způsobem seznámena s veškerými bezpečnostními pravidly, s riziky pro zdraví, které práce s takovýmto přístrojem může způsobit. Již ta skutečnost, že sama spoluobžalovaná neměla při provádění epilaci používat ochranné pomůcky a riskovala poškození svého zraku, nasvědčuje tomu, že sama podceňovala nebezpečnost práce s tímto přístrojem z důvodu nedostatečného seznámení s bezpečnostními pravidly a možnými následky. Rovněž tak obsah prvotní písemné reakce příslušného zdravotnického zařízení na žádost poškozené o odškodnění svědčí o tom, že bezpečnostní pravidla byla tímto zařízením podceňována, neboť vedení společnosti tvrdilo, že poškození zraku není v důsledku jimi prováděného zákroku možné. Takovéto sdělení je však zcela v rozporu s obsahem návodu k použití předmětného přístroje.
23. Okresní soud důvodně shledal trestní odpovědnost i na straně obžalované [REDACTED], která byla státní zástupkyní postavena před soud. Přestože byla pouze jedním z jednatelů a její lékařská činnost byla v kritické době s ohledem na rodičovskou dovolenou omezena, tak nebyla zcela odtržena od chodu zdravotnického zařízení. Do zařízení docházela za účelem výkonu lékařských zákroků, měla se účastnit i proškolení na práci s předmětným laserovým přístrojem. Především ze své pozice statutárního orgánu a i s ohledem na své medicínské vzdělání bylo její povinností zajišťovat poskytovanou péči o zdraví klientů v maximální možné míře, v souladu s aktuálním stupněm vědeckého poznání a praxe. V kritické době byla prakticky jediným lékařem, který v zařízení pravidelně působil a pokud by došlo při poskytování péče k jakýmkoli zdravotním komplikacím, logicky by se další zaměstnanci prvotně obraceli právě na ní. Jiný lékař fakticky k dispozici nebyl, neboť [REDACTED] se na činnosti zařízení podílel jen velmi sporadicky. Přestože chod zařízení zajišťoval především druhý z jednatelů, který měl již své praktické zkušenosti s provozováním obdobného zdravotnického zařízení, tak obžalované [REDACTED] bylo známo, že její tehdejší manžel není osobou se zdravotnickým vzděláním, a pokud by se seznámila dostatečně s bezpečnostními pravidly, která je třeba dodržovat při prováděných zákrocích, musela by shledat, že jejich dodržování v zařízení není na potřebné úrovni. Vzhledem k tomu, že jednatelé neucinili odpovědnou jinou osobu za řádné proškolení zaměstnanců, za jednoznačné stanovení a dodržování bezpečnostních pravidel, musejí nést odpovědnost i oni. Na trestní odpovědnosti obžalované [REDACTED] nemůže nic měnit ani ta skutečnost, že před soud nebyl postaven [REDACTED].
24. Okresní soud s ohledem na shora uvedené právem uznal i obžalovanou [REDACTED] vinnou přečinem těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku. Zjištěná těžká újma na zdraví v podobě nevratného poškození zraku je, jak uzavřela i přibraná znalkyně, raritní, nepatří mezi běžné komplikace epilace prováděné laserem a její způsobení je vždy známkou nedodržení bezpečnostním pokynů při práci s laserem. Vzniklý následek je v příčinné souvislosti s jednáním [REDACTED], ale i s jednáním vedení zdravotnického zařízení, které připustilo provádění zákroků nezkušenou zdravotní sestrou, která nebyla dostatečně seznámena se standardy bezpečného používání laserového přístroje.
25. Okresní soud nepochybil ani pokud shledal trestní odpovědnost na straně obžalované právnické osoby. Není pochyb o tom, že stíhaný skutek je činem protiprávním, jenž byl spáchán v rámci činnosti této právnické osoby, a to jednak její zaměstnankyní a jednak jejím [REDACTED]. Právnická osoba se nezprostila odpovědnosti, jak předpokládá ustanovení § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Absence řádného vytýčení bezpečnostních pravidel používání laserového přístroje, nedostatečné proškolení začínající zdravotní sestry, absence její kontroly rozhodně neumožňují závěr, že by právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby ke spáchání

projednávaného skutku nedošlo. Spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti lze tak společnosti Bohemia health s.r.o. přičítat.

26. Pochybení odvolací soud neshledal ani ve výrocích o uložených trestech. Především s ohledem na dosavadní bezúhonnost byl obžalované [REDAKCE] ukládám vysloveně výchovný podmíněný trest odnětí svobody. Jeho výměra stanovená na 14 měsíců je trestem vyměřeným v zákonné trestní sazbě odnětí svobody od 6 měsíců do 4 let při její jedné pětině. Při podmíněném odkladu na zkušební době stanovenou ještě v první polovině zákonného rozpětí nelze takového potrestání považovat za nepřiměřeně přísné, aby odvolací soud shledal důvod pro aplikaci ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu.
27. Rovněž tak uložení peněžitého trestu obžalované právnické osobě se jeví jako adekvátní sankce, která při stanovení nejnižší zákonem přípustné výše denní sazby v celkovém rozsahu 130 takových sazeb je postihem odpovídajícím závažnosti stíhaného trestného činu i majetkovým poměrům postihované právnické osoby, a to i s přihlédnutím k současně ukládané povinnosti k náhradě škody a nemajetkové újmy poškozené [REDAKCE].
28. Pokud jde o rozhodnutí o nároku poškozené [REDAKCE], měl okresní soud k dispozici rovněž dostatek podkladů v řádně provedeném dokazování. V návaznosti na předložené listiny byla stanovena bez důvodných pochybností výše ušlého výdělku, hodnota zakoupených léků. Od závěrů ve věci přibrávaných znalců se odvíjí výše náhrady za ztížení společenského uplatnění a výše bolestného. Poškozená se svým odvoláním domáhala navýšení stanoveného bolestného o 10%, jak stanovil znalec MUDr. Brožek. Je toho názoru, že základní ohodnocení bolesti nevystihuje skutečnou závažnost vzniklé újmy, neboť po dobu několika měsíců neviděla, byla odkázána na pomoc blízkých a vystavena duševním útrapám spojeným s možnou negativní prognózou vývoje zdravotního stavu očí. S ohledem na ustanovení § 2957 o.z. musí soud způsob a výši přiměřeného zadostiučinění určit tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné, mezi něž patří i obava poškozeného z vážného poškození zdraví. Takovou obavu poškozená po dobu několika týdnů reálně měla.
29. K uvedené problému je třeba konstatovat, že nárokem na odškodnění bolesti se rozumí odškodnění bolesti v tzv. širším smyslu, tedy nejen bolesti fyzické, ale i duševní strádání, které zpravidla provází období léčby a celkové stabilizace zraněného. Není třeba pochybovat o tom, že při závažnějším poranění důležitého orgánu, v projednávaném případě obou očí, vznikly na straně poškozené obavy z možného nepříznivého vývoje jejího zdravotního stavu. S ohledem na charakter daného typu ublížení na zdraví lze považovat existenci těchto obav za obvyklý následek ovlivňující psychiku zraněného, k němuž bylo přihlédnuto již v rámci základního ohodnocení bolesti při takovémto poranění. Závěr, že základní ohodnocení bolesti dostatečně nevystihuje skutečnou závažnost vzniklé újmy, by musel být podložen existencí specifických negativních okolností, které nenastávají pravidelně, vymykají se obvyklému průběhu léčby a stabilizace zdravotního stavu a zvyšují tak intenzitu utrpěné újmy na zdraví nad obvyklou, běžně předpokládanou míru. V projednávaném případě nemá odvolací soud a podkladě provedeného dokazování, obsahu lékařských zpráv a závěrů znalce doc. MUDr. Vorla, jenž poškozenou nechal vyšetřit i primářem očního oddělení nemocnice, za prokázaný vznik nečekaně závažných komplikací spojených s léčením poranění poškozené, které by ji nad obvyklý rámec omezovaly v běžném způsobu života.
30. Vzhledem ke shora uvedenému byla všechna podaná odvolání zamítnuta jako nedůvodná podle § 256 tr. řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni,

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rubicková

do 2 měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr.ř., § 265e odst. 1 tr.ř.).

Dovolání mohou podat

a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,

b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr.ř.) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

Dovolání podané v elektronické podobě musí být opatřeno uznávaným elektronickým podpisem (§ 6 odst. 1 zák. č. 297/2016 Sb.). Bez této náležitosti nejsou s elektronickým podáním spojeny žádné účinky řádného podání.

České Budějovice dne 21.10.2020

JUDr. Jiří Trnka v.r.
předseda senátu